

Rozdział 5

O B R A Z Y M A L O W A N E W O S K I E M. W s p ó ł c z e s n y b a t i k p o l s k i

Najbardziej w batik lubię nieprzewidywalność. To, że bez względu na moje chcenie i nie-chcenie, on zawsze pokazuje swój charakter – jakby w tym niepozornym kawałku płótna obraz był już zaklęty i tylko prowadził moje ręce niepewne, ku właściwemu rozwiązaniu. Patrzę wtedy na niego pod światło, na te mariaże kolorów nie moich, na te żyły barw pod woskową skorupą i myślę sobie – czy my się znamy? I wiem, że tak – że przyszedł ze mnie, tylko ja nie wiedziałam, że tam jest...

Bo poza wszystkim batik uspokaja. Odurza zapachem gotującego się wosku. Kołysze szumem rozmów błahych. I bardziej niż jakakolwiek dziedzina twórcza jest walką. Białą bronią.

Magdalena Pliszczyńska, *Błahy story*, 9 czerwca 2005
<http://gramminea.blog.onet.pl>

Współczesny batik polski

156. Zofia Bisiak – inicjatorka odnowy polskiego batiku w Akademii Łucznicz – przy wyprasowywaniu wosku
Zofia Bisiak – the person who initiated the renewal of Polish batik. At the Łucznicz Academy, removing wax from fabrics

Twórcy współczesnego batiku polskiego kontynuują tendencje zainicjowane w pierwszych dekadach powojennych. Jako odmiana malarstwa na tkaninie technika ta stała się na wskroś indywidualną dziedziną wypowiedzi artystycznej, która zdumiewa ilością stosowanych rozwiązań i możliwości technicznych. Wiele prac wykonanych przez zawodowych artystów – absolwentów uczelni artystycznych, odzwierciedla tendencje panujące w sztuce europejskiej.

Współczesne zastosowania tej techniki wykorzystują różnorodne możliwości ekspresji artystycznej, jakie pomijane były w tradycyjnej tkaninie jawańskiej. Należy do nich celowe łamanie wosku, wywoływanie przypadkowych efektów lub też wykorzystywanie swoistego zjawiska transparentności tkaniny stwarzanego przez tę metodę barwienia.

Pomimo wprowadzenia różnorodnych innowacji technicznych batik pozostaje nadal sztuką pracochłonną, wymagającą wiedzy technicznej i dobrego przygotowania w zakresie technologii barwienia. Eliza Cicha, absolwentka Wydziału Grafiki ASP w Warszawie, jest jedną z wielu artystek, dla których technika ta stanowi uzupełnienie edukacji plastycznej wyniesionej z uczelni. Tajemnice batiku poznała w Łucznicy, pracując pod kierunkiem Heleny Szuby, a urok miejsca, w którym odbywały się zajęcia, zachęcił ją do stworzenia serii batików zainspirowanych krajobrazem mazowieckiej wsi (il. 155). Swoje doświadczenia pracy z batikiem opisała w ten sposób:

Współczesny batik polski

157. Dorota Wielkosielec prezentuje pracę z cyklu *Światła nocy*, batik, 2004

Dorota Wielkosielec presents her work from the series 'Night Lights', batik, 2004

164. Iwona Bolińska-Walendzik, *Podróż V*, batik, 2005

Iwona Bolińska-Walendzik, *Travel V*, batik, 2005

165. Iwona Bolińska-Walendzik, *Podróż III*, batik, 2005

Iwona Bolińska-Walendzik, *Travel III*, batik, 2005

166. Dorota Skubisz, *Bajka*, batik

Dorota Skubisz, *Fairytale*, batik